

Sammanställning av diskussionscafé

Sammanfattning

Den 9 november 2013 arrangerades Framtänk Norrbotten på Nordkalotten Hotell och Konferens utanför Luleå. Eventet genomfördes som en mötesplats där unga norrbottningar och lokala och regionala makthavare, och andra intresserade, skulle kunna mötas för att prata om framtid och utveckling. 8 kommuner av Norrbottens 14 fanns representerade med politiker och/eller tjänstepersoner, och 9 kommuner var representerade av unga. Medverkade gjorde också bl.a. Norrbottens Läns Landsting och intressenter från andra organisationer och företag.

Under dagen arrangerades ett diskussionscafé där deltagarna i 6 grupper á ca 10 personer diskuterade fyra stycken frågeställningar.

Hur ser ungas inflytande ut idag - lokalt och regionalt?

Hur vill vi att det ska se ut - lokalt och regionalt?

Hur tar vi oss dit?

Ska vi arrangera Framtänk Norrbotten fler gånger? Vad ska vi tänka på?

I diskussionerna framkom att unga och vuxna tyckte väldigt lika krig dessa frågeställningar och att det viktigaste är att man kan kommunicera på ett enkelt sätt. Det pratades också om att lyfta fram att det handlar om tvåvägskommunikation där både unga och beslutsfattare strävar efter att nå ut till varandra. Många menade också att det finns en vilja och ett behov av att kunna kommunicera kommuner emellan för att utbyta erfarenheter, idéer och kunna stötta varandra.

För att lyckas med detta menar deltagarna att man behöver utveckla och förenkla de verktyg och forum redan finns, samtidigt som det behövs fler mötesplatser. Både mötesplatser där unga kan träffas och diskutera och utveckla idéer tillsammans, och också där unga och vuxna/beslutsfattare kan träffas och prata direkt med varandra – på ett naturligt sätt. Ett konkret förslag som dök upp från flera håll var ett regionalt ungdomsråd, som bl.a. skulle kunna fungera som remissinstans till Landstinget.

Deltagarna vill gärna se en fortsättning på Framtänk Norrbotten, men poängterar vikten av att det inte bara blir prat och visionerande utan att dialogen leder till något reellt. Alltså JA till dialog och möten men vi ska också hitta ett sätt att göra verkstad!

Framtänk Norrbotten arrangerades av projekten Nytänk – ungas sätt att göra skillnad, Ung i Tornedalen och VÅGA, tillsammans med Norrbottens Läns Landsting och Kommunförbundet Norrbotten.

Vid frågor gällande denna sammanställning kontakta

Sofie Skalstad, Nytänk – ungas sätt att göra skillnad

sofie@nytank.se, 072-2113713

Sammanställning av diskussionscafé

Nedan följer en sammanställning av diskussionerna redovisad fråga för fråga.

Hur ser ungas inflytande ut idag? Lokalt och regionalt?

Slutsats: Det skulle behöva lyssnas mer, idag lyssnas det för lite. Det finns för få naturliga kanaler och sätt att mötas på för unga och politiker. Idag vet de flesta unga inte vilka politikerna är, och vet därför inte heller vem man kan vända sig till eller hur man annars kan göra för att ha inflytande. Gemensamt i alla kommuner är att man kan skicka in medborgarförslag, men det tar så lång tid att få ett svar att de unga som vet om och använder sig av möjligheten medborgarförslag hinner flytta eller ge upp innan de får återkoppling.

Pajala – I Palaja, liksom många andra kommuner, finns möjligheten att skriva medborgarförslag. Exempel på detta är en ung kille som skrivit ett förslag om en strandpromenad. Två politiska partier tog upp det som en motion och idag är den genomförd. Unga har inflytande bara vi vågar ta upp det. Inflytandemöjligheterna är enorma men första steget är svårt. Marknadsföringen och informationen till unga är dock för dålig.

I Korpilombolo är det inte så många vuxna som engagerar sig. Unga ville ha en ungdomsgård, men vuxna ville inte engagera sig.

Luleå – Från Luleå berättar unga om att de lagt fram ett medborgarförslag om fler sopkorgar på Porsön. Det berättas vidare att man är på gång att starta upp ett ungdomsråd i Luleå.

Boden – I Boden finns ungdomsråd och ungdomsfullmäktige. Detta funkar bra. De har en viss budget på 50.000 vilket han tycker är bra. Däremot säger han att många unga inte vet att man kan komma med medborgarförslag. De frågor som är "större frågor" går ofta genom ungdomsrådet och ungdomsfullmäktige som i sin tur skickar vidare frågorna till kommunen. Han säger att de skulle vara bra om möjligheten att skriva medborgarförslag blev mer synlig. De som är med i ungdomsråd och ungdomsfullmäktige tycker till, men andra unga säger inte så mycket.

Kiruna - I visionsarbetet för Kiruna stad har man låtit unga komma till tals dels vid vanliga möten, men också via webben där de använt sig av en plattform som skulle kunna beskrivas som inspirerad av FB. Unga och kommunmedborgare i övrigt har kunnat komma med förslag och idéer som sedan andra kunnat kommentera och gilla. Det förslag som fått flest gilla är det om fritt wifi i centrum. I Kiruna finns också ett ungdomsråd.

Jokkmokk/Vuollerim – därifrån berättar man att det inte finns så många unga. De flesta politiker är äldre, förutom i ett parti. En fråga som involverat många i Vuollerim är önskemålet om att badhuset ska öppna igen. Det har då skrivits brev och politikerna i centralorten Jokkmokk har uppvaktats. Ett ungdomsråd är på gång att startas upp.

Kalix - I Kalix finns ett skolråd, men det är ett problem att få till då det är för mycket och för avancerat att driva. Mycket formalia lite action.

Överkalix – I Överkalix tror man inte att ungdomarna är nog motiverade. De vet vad de vill men inte hur de ska gå till väga.

Haparanda – I Haparanda finns ett ungdomsråd och ett stort ungdomens hus.

Regionalt – Det finns ett länsungdomsråd idag som arbetar med den regionala kulturplanen. Kanske skulle detta gå att utveckla till att röra fler frågor? Länsungdomsrådet har lite samma problem som skolrådet med att nu ut med engagemanget.

Hur vill vi att det ska se ut? Lokalt och regionalt?

Slutsats: Här kom deltagarna fram till att möjligheten att ha inflytande ska vara kända av alla, och inte vara för komplicerade. Ungas idéer och förslag behöver också tas emot och följas upp på ett vettigt och mer kommunikativt sätt. Det är också viktig med fysiska möten mellan unga och beslutsfattare, därför behövs fler mötesplatser och forum för detta. Det får inte bli för stelt och formellt. En ytterligare lösning är att man kan använda sig av digitala verktyg i inflytandearbetet.

Vi vill att man tar tillvara på ungas visdom och kompetens, även inom annat än ungdomsfrågor. Se unga som seriösa och engagerade medborgare. Unga har oftast en annan synvinkel och tillsammans kan man lösa problem. Ökat inflytande kanske kräver att man slår sönder strukturen? Helst skulle unga vara så delaktiga att skolråd och ungdomsråd inte behövs, men då måste man våga lämna ifrån sig lite makt. Önskvärt är att bariär mellan unga och vuxna krympte, och försvann.

Att det finns någon att vända sig till med sina tankar och idéer som lyssnar och engagerar.

Att fler egna initiativ tas.

Snabbare beslut och bättre återkoppling!

Vi vill att politiker ska finnas på FB och andra sociala medier så de är enklare att nå! Andra sätt att nå politiker och beslutsfattare är att det finns kontaktpolitiker genom elevråd, ungdomsråd m.m.

Att det finns fler öppna mötesplatser för unga och också för de som är äldre än gymnasieålder. Mötesplatserna kan drivas av unga för unga och dit kan t.ex. näringsliv och politiker kan komma och träffa och stötta unga. Det är viktigt att politiker och beslutsfattare kommer till skolorna och platser där unga är. Ett tips från Luleå är att fritidsgårdarna skulle kunna bli bättre på att promota sig och att då skulle de bli bättre mötesplatser, där skulle då politiker och unga kunna träffas mer och oftare.

Att det finns regionala träffpunkter och forum för unga norrbottningar. Under 90-talet fanns Tornedalens ungdomsråd, en häftig grej där 500 ungdomar träffades. De ungdomsråd som redan finns behöver samverka och hjälpa varandra. Landstinget borde starta ett regionalt ungdomsråd.

Att elevråd, skolråd ungdomsråd och liknande samverkar lokalt i kommunen, både i politiska frågor och skolfrågor. Både i politiska frågor och skolfrågor.

Det är viktigt att ta bort klasskillnaderna när det gäller förutsättningar för unga att påverka, underlätta så att ALLA unga kan vara med om det finns ett intresse och behov. Som ung upplevs det lättare att kunna påverka i mindre kommuner eftersom korridorerna upplevs kortare och det är lättare att skapa personliga kontakter. Det borde finnas en ungdomsansvarig i varje kommun. Skapa lika förutsättningar för unga att komma fram och skapa en positiv utveckling av alla kommuner.

Lära unga att skriva motioner. Där har skolan en viktig roll i arbetet kring ungas påverkan.

Hur tar vi oss dit?

Vi tar oss dit genom forum som avvecklar sig själva när ungdomarna får vara med i ordinarie verksamheter. Olika ungdomsråd ska då inte behövas. En start skulle dock kunna vara att ha ett regionalt ungdomsråd och då är det viktigt med tydlig information kring detta på bred front.

Spridning av information är centralt. Återigen poängteras fritidsgårdarna som en möjlig mötesplats. Att de behöver förbättra sin image och anordna fler event så att fler vill gå dit för att träffas. Där skulle det kunna finnas material från ungdomsrådet samt hur man går tillväga för att skriva ett medborgarförslag. Det kan även finnas material från andra organisationer som arbetar med ungdomsfrågor. Andra förslag är mentorskap där ung stöttar en annan ung och fler aktiviteter riktade till unga kring vad politik är.

Genom att det i varje kommun anställs en ungdomsansvarig som arbetar mycket med uppsökande verksamhet för att därigenom nå ut till många unga i olika åldrar.

Från Pajala kommuns sida säger man att det är viktigt att se vad andra gör och gjort tidigare – ta intryck av de goda exemplen. Flera håller med om att erfarenhets- och idéutbyte kommuner emellan, via sociala medier och fysiska möten, leder framåt.

Sammanfattningsvis kommer man fram till att det behöver bli lättare att mötas och att man gör detta på olika sätt – t.ex. att politiker tar sig till platser där unga är och att man anordnar intressanta möten mellan unga och politiker.

Det kommer även ett förslag på att man från politikens sida behöver bli bättre på att ge återkoppling på vad som sker efter t.ex. ett medborgarförslag kommit in. Vad händer sedan det kommit in? Var är man i processen? Beslutsprocesser behöver också snabbas på för att inte tappa engagemanget hos ungdomar.

Ändra attityder hos de vuxna, så att det inte bestämmer över vad "unga vill" och "unga ska". Närmare och enklare kommunikation, där beslutsfattare lyssnar. Få bort åldersfokus på unga och istället ta vara på ungas idéer och engagemang oavsett ålder och kön. Sänka röståldern till 16 år? Unga behöver också uppmanas till att ta kontakt med beslutsfattare.

Unga ger förslag och får hjälp av äldre att tillsammans genomföra det. Tillit skapas när man får vara med och "skapa" och då blir det mindre förstörelse osv.

Ungdomsprojekt som är medskapande är viktiga.

Ska vi arrangera Framtänk Norrbotten fler gånger? Vad ska vi tänka på?

Ja! Mer Framtänk!

Framtänk upplevs som ett bra sätt för unga och politiker från länet att mötas, även om det var få politiker denna gång. Jobba hårdare till nästa gång med att få alla kommuner representerade och se till att kommunalråd och andra nyckelpersoner finns bland deltagarna.

Ett förslag för att dra mer folk är att Framtänk Norrbotten arrangeras i samband med något annat som händer som t.ex. inomhusfestivalen Minus 30. Då skulle man kunna kombinera nytta med nöje! Hitta ett sätt som lockar både fler politiker men ändå är intressant för unga. Inte bara vanliga, tråkiga konferenser.

En annan idé är att inför nästa regionala träff turnera med Framtänk i länet och köra "mini Framtänk" i flera kommuner med lokala program och besök på skolor och kommuner. Det vore också bra att nyttja webben mer och kanske körde onlineträffar.

Till nästa gång vore det bra att diskutera/debattera och lägga fram förslag inom olika ämnen/frågor. Dessa ämnen får man information om i förväg. Fler praktiska övningar hade hjälpt till att engagera ännu mer och hålla energin uppe. Fler praktiska exempel till nästa gång hade också varit bra.

Det kom även ett förslag på att ha Framtänk Norrbotten på en mer central plats som är lättare ta sig till med kollektiva färdmedel. Fortsätt arrangera dagen på en helgdag, men starta senare på dagen då det gör det enklare för de som reser långt.

Mycket viktigt med uppföljning och att det blir mer än prat och visionerande. Hur tar man sig vidare – för vi vill ha verkstad? Ett första steg skulle kunna vara att alla deltagare tar med sig EN sak hem som var och en genomför, även om det är en superliten förbättring. Se till att det finns människor (tjänstepersoner) som har i uppdrag att ta vidare det som sägs.